

Tendències Historiogràfiques Actuals

Codi: 100390
Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Història	OB	3
Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	3
Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Enric Pujol Casademont

Correu electrònic: enric.pujol@uab.cat

Equip docent

Jordi Cortadella Morral

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per dotar l'alumnat d'una formació bàsica en les tendències historiogràfiques actuals que es deriven dels estudis històrics, cal que els estudiants tinguin uns coneixements previs en Història en general, des de l'Antiga fins a l'Època contemporània.

Objectius

L'objectiu principal de l'assignatura és formar els estudiants en el coneixement de les tendències historiogràfiques actuals atenen a les seves pròpies genealogies històriques en el passat. En aquest sentit, s'abordaran les bases del naixement de la història com a narrativa i disciplina de coneixement, i les concepcions temporals en les que està inscrita.

Ahora s'ubicaran les grans tendències interpretatives actuals en el marc de les reflexions historiogràfiques generades des de l'antiguitat fins a l'eclosió del projecte de la modernitat, a cavall entre el segle XVIII i XIX, per comprendre les bases de les que parteix la nostra ciència, el seu significat dins de les construccions socials i culturals i la seva doble naturalesa de narrativa i forma de coneixement.

Partint d'aquesta base, l'assignatura tractarà les grans escoles i tendències historiogràfiques que han marcat el desenvolupament de la disciplina, des del materialisme històric o l'historicisme fins arribar a la postmodernitat. Tot això ens ha de permetre produir una reflexió sobre les interpretacions històriques i les metodologies que s'empren tant en el camp de la investigació com de l'ensenyament de la història.

Competències

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics

- Explicar i sintetitzar coneixements adquirits en un nivell avançat de llengua anglesa.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat com no especialitzat
- Reconèixer i contextualitzar textos referents a la història contemporània recent.
- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les diferents perspectives historiogràfiques en els diferents períodes de la història.
2. Aplicar les habilitats necessàries per valorar i divulgar el coneixement històric.
3. Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Demostrar que es comprenen i s'apliquen les principals tècniques de retòrica i construcció de discursos de caràcter polític.
6. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
7. Discernir la relació entre teoria i pràctica historiogràfica.
8. Dominar les principals tècniques de la recerca històrica.
9. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
10. Elaborar i preparar la presentació d'informes i de propostes d'intervenció.
11. Elaborar i pronunciar discursos polítics eficaços, treballant des d'un enfocament de màrqueting i utilitzant tècniques de retòrica, argumentació i oratòria.
12. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
13. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
14. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
15. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
16. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
17. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
18. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
19. Resoldre problemes de manera autònoma.
20. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
21. Treballar autònomament.
22. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
23. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
24. Treballar en equip respectant tots els punts de vista. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.

25. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
26. Utilitzar els instruments de recopilació d'informació tals com catàlegs bibliogràfics, inventaris d'arxiu i referències electròniques.
27. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
28. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la demografia.
29. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de la sociologia.
30. Utilitzar per a l'anàlisi històrica els mètodes i tècniques de l'economia.

Continguts

1- Temps i història

2- Orígens: La diversitat de camins de la història

3- Els teixits de la història en el projecte de la modernitat.

4- El factor inesperat: La revolució entra a la història.

5- La via alemanya: l'historicisme, la "ciència" i la institucionalització de la història.

6- El materialisme històric.

7- L'esgotament acadèmic i l'atac a la història.

8- L'estranya derrota: Bloch, Benjamin i el fracàs de la "història".

9- La història econòmica i social.

10- Les propostes del Annals.

11- La historiografia marxista britànica.

13- La virada cultural.

14- Estructuralisme, postestructuralisme i gir lingüístic.

15- Noves propostes: estudis subalterns, gènere, història transnacional i identitats.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i pràctiques d'àula	39	1,56	1, 2, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 16, 17, 20, 25
Pràctiques d'aula i exercicis pautats d'aprenentatge	13,5	0,54	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Tutories	15	0,6	1, 2, 4, 6, 7, 9, 14, 20, 25
Tipus: Autònomes			
Autònomes	75	3	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21,

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.

Debats historiogràfics, desenvolupats en grup i a l'aula, dirigits pel professor sobre temes centrals de la historiografia actual (exposicions orals en grups de discussió), per exemple: debats d'història social/gènere, naturalesa de règims polítics, interpretacions sobre fenòmens socials com Estat, nació, etc.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics individuals i/o col·lectius.

Lectura comprensiva de textos.

Estudi personal.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	50%	1,5	0,06	1, 4, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 25
Proves d'avaluació continuada (lectures, debats, comentaris, etc.)	30%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30
Treballs dirigits	20%	3	0,12	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 25, 26, 27

Les activitats d'avaluació es programaran al llarg del curs acadèmic. Les dates de realització de les proves a l'aula i de lliurament de treballs i recensions seran comunicades a l'alumnat amb antelació suficient. El professor establirà un horari específic de tutories per procedir al comentari de les activitats d'avaluació realitzades. Les proves escrites computaran un 50% de la nota final i per poder aprovar el global de l'assignatura aquestes hauran d'estar com a mínim aprovades. Els treballs (50% de la nota) podran incloure la redacció d'assajos, ressenyes de llibres, comentari de documentació històrica, presentacions orals i debats historiogràfics amb exposicions orals en grups de discussió.

La modalitat concreta dels treballs a realitzar s'explicarà el primer dia de classe i s'exposarà també en el Campus Virtual.

Normativa de correcció ortogràfica. Com a iniciativa de la comissió de docència del grau d'Història a partir del curs 2017-2018 es pot fer constar a les guies docents una clàusula sobre correcció ortogràfica, d'expressió, lèxic i sintaxi dels documents escrits de l'avaluació continuada i dels exàmens. D'acord amb les guies d'expressió escrita del nostre grau, la penalització pot ser d'entre 0'2-0'25 per cada falta comesa sobre la nota final, fins a un màxim de nota descomptada de 4 punts.

La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar (tret de casos excepcionals justificats).

Els/les estudiants Erasmus que demanin avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

L'alumne que no realitzi tots els exàmens d'avaluació programats a l'aula o no es presenti a activitats d'avaluació obligatòria per valor superior al 30% de la nota final serà qualificat amb un No Avaluable, i no podrà presentar-se a la recuperació.

Tota irregularitat comesa per un alumne durant la realització d'una prova (còpia, plagi) implicarà una nota de zero en l'apartat concret d'avaluació. Diverses irregularitats comeses implicaran una nota global de zero.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en cas de gravetat.

La recuperació consistirà en un examen global de la matèria de l'assignatura i se celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat. En cap cas, es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada. La nota màxima que es podrà obtenir en la reavaluació és de 5,0 (Aprovat).

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o bé lliurar totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

Per poder participar en la recuperació cal haver obtingut una mitjana de nota mínima de 2,5.

Queden excloses de recuperació els treballs escrits individuals i les exposicions orals de grup.

Es podrà establir amb l'alumnat que no pugui assistir a les classes o seguir de manera presencial l'assignatura i pugui justificar-ho, un pla específic d'avaluació que cada docent concretarà.

Procediment de revisió de les qualificacions: En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Opció d'Avaluació única

En cas de que Gestió Acadèmica accepti la possibilitat de realitzar per part de l'estudiant una avaluació única, aquesta es realitzarà a partir d'una única data de realització/lliurament de les evidències d'avaluació. Aquestes seran les següents.

- Lliurament d'un treball: 40% de la nota final
- Examen de continguts: 30% de la nota final
- Comentari de text: 30% de la nota final.

Bibliografia

- Balcells. Albert (coord.) (2004). Història de la historiografia catalana. IEC, Barcelona.
- Burguière, André, *La escuela de los Annales. Una historia intelectual*, València, Universitat de València, 2009.
- Burke, Peter, *La revolución historiográfica francesa. La escuela de los Annales: 1929 - 1989*, Barcelona, Gedisa, 1994.
- Fontana, J., *La història dels homes*, Barcelona, Crítica, 2000.

- Eley, Geoof, *Una línea torcida. De la historia cultural a la historia de la sociedad*, València, Universitat de València, 2008.
- Iggers, Georg G., *La ciència històrica en el siglo XX*, Barcelona, Idea Universitaria, 1998.
- Kaye, Harvey J., *Los historiadores marxistas británicos*, Waldhuter, 2019.
- Scott, Joan W., *Género e Historia*, Mèxic, FCE, 2010.
- Simon, A., *Tendències de la historiografia catalana*, València, PUV, 2009.

Programari

No fa falta un programari específic per aquesta assignatura més enllà de l'entorn Office o equivalents

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt